

Tariximizin şanlı səhifəsi

Xalqımızın və dövlətimizin tarixinin ən əlamətdar günlərindən biri Milli Qurtuluş Günüdür. Bu tarixi Azərbaycan xalqı hər zaman böyük coşqu və minnətdarlıq hissi ilə qeyd edir.

31 il önce xalqımız tarixinin ağırılı günlerini yaşayırdı, yenice müstəqilliyinin bərpasına müvəffəq olmuş ölkəmizdə dərin siyasi və iqtisadi böhran hökm sürdü. İqtidar özünün bəiskar olduğu problemləri həll etmək gücündə deyildi. Azərbaycan, həmçinin Ermənistən işgalçılıq siyasetinə qarşı mübarizədə uduzurdu. Xüsusilə 1992-ci ilin mayında Şuşa və Laçının işgal olunması, eyni zamanda həmin faciəli hadisələrdən az sonra hakimiyyətə gələn iqtidarnı ölkəni idarə etmək gücündə olmaması mövcud şəraiti daha da ağırlaşdırılmış, onun xəyanəti nəticəsində 1993-cü ilin aprel ayında Kəlbəcər işgal altına düşmüştü.

Bir tərəfdən, Ermənistən torpaqlarımızı işgal etməsi, digər tərəfdən, ölkə daxilində siyasi böhran, xaosun hökm sürməsi Azərbaycanı ciddi təhlükələrə doğru sürükləyirdi. AXC-Müsavat cütlüyünün səriştəsizliyi, başıpozuq silahlı dəstələrin əməlli, ölkəmizin ayrı-ayrı bölgələrində separatçılıq meyillərinin baş qaldırması və bütün bunların qardaş qırğını və vətəndaş mühəribəsinə zəmin yaratması Azərbaycanı dövlət kimi məhv olmaq təhlükəsi ilə üzüze qoymuşdu. Ümummülli Lider Heydər Əliyev müstəqilliyimizin həmin mərhələsinə belə xarakterizə edirdi: "Azərbaycan böyük təhlükə qarşısında idi. Çünkü Azərbaycanın müstəqil yaşamasının əleyhinə olan həm daxildəki qüvvələr güclü idi, həmdə Azərbaycan kimi böyük coğrafi-strateji əhəmiyyətə, zəngin təbii sərvətlərə malik olan ölkənin tam müstəqil olması başqa ölkələrdə bəzi dairələri qane etmirdi. Ermənistən Azərbaycana etdiyi təcavüz və bunun nəticəsində Azərbaycanın zəifləməsi, möglubiyyətə uğraması, ikinçi tərəfdən də daxildə hakimiyyət çəkişməsi 1992-ci ilin iyun ayında hakimiyyətə gəlmış qüvvələri bir ildən sonra hakimiyyətdən saldı, xalq özü saldı".

Belə bir şəraitdə çıxış yolunu axtaran xalq xilas yolunu

yalnız Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətə gelişində görürdü. Ona görə ziyanlılar, ictimai-siyasi xadimlər Ulu Öndər Heydər Əliyevin ətrafında birləşərək Yeni Azərbaycan Partiyasını yaratdılar. O zaman partiyanın yaradılması üçün Heydər Əliyevə müräciət edilməsi təsadüfi deyildi. Dahi şəxsiyyətin siyasi təcrübəsi, xalq qarşısında göstərdiyi xidmətləri və vətənpərvərliyi mütərəqqi düşünəli insanların onun ətrafında sıx birləşməsi zərurətini yaradırdı. Burada, şübhəsiz ki, Ulu Öndərin 1970-1980-ci illərin əvvəllərində gördüyü işlər də xüsusi önəm daşıyırı.

Digər mühüm amil isə Heydər Əliyevin siyasi fəaliyyətinin Naxçıvan dövrü ilə bağlı idi. Həmin vaxt Naxçıvan Ermənistən hərbi təcavüzü ilə üz-üzə idi. Muxtar respublika blokada şəraitində yaşayırı. Ulu Öndər Heydər Əliyev bilirdi ki, ermənilərin göz dikdiyi, blokadada saxladığı Naxçıvanın qorunub saxlanması Azərbaycan dövlətçiliyi, bütövlükde, türk dünyası üçün mühüm önəm daşıyır. Çətinliklərə, hakimiyyətin ögey münasibətinə baxmayaraq, Heydər Əliyev Naxçıvanı qorudu, işgal edilməsinə imkan vermedi. Bu baxımdan, ictimaiyyət əmin idi ki, Azərbaycanı yaranmış təhlükəli vəziyyətdən də yalnız böyük dövlət xadimi, dahi şəxsiyyət Heydər Əliyev xilas edə bilər.

Heydər Əliyevin özü isə ovaxtkı Azərbaycan rəhbərliyinin əsassız təqiblərinə məruz qalırdı. Lakin hakimiyyətin Heydər Əliyevə qarşı bütün məkrli planları iflasa uğradı. 1993-cü ilin gərgin günlərində isə ele həmin iqtidar Heydər Əliyevdən imdad istədi.

1993-cü il iyunun 9-da Ümummülli Lider Heydər Əliyev xalqın təkidli dəvətini qəbul edib Naxçıvandan Bakıya gəldi. Xilaskarlıq missiyasını öz üzərinə götürən Ulu Öndər həyatını təhlükə altında qoyaq dərhal Gəncəyə yollandı və orada baş qaldırmış qiyamın qarşısını aldı. 1993-cü il iyunun 15-də Heydər Əliyevin Azərbaycan Ali Sovetinə Sədr seçilməsi isə ölkəmizin

siyasi tarixində keyfiyyətcə yeni bir mərhələnin başlangıcı oldu.

Azərbaycanın mürəkkəb kataklizmlərlə müsəyiət edilən daxili siyasi böhrandan qurtulması məhz bundan sonra mümkün oldu. Büyyük risklərə baxmayaraq, Ulu Öndər dövlətin və dövlətçiliyin qorunması məsuliyyətini öz üzərinə götürdü. "Mənim həyatım da, fəaliyyətim də yalnız və yalnız Azərbaycanın müstəqilliyinin qorunub saxlanmasına, ölkəmizin bu ağır vəziyyətdən qalxmasına həsr olunacaqdır", - deyən Heydər Əliyev problemlərin həlli üçün, ilk növbədə, bütün səyələrini ölkədə vətəndaş həmrəyliyinin, sabitliyin təmin olunmasına yönəltdi və buna nail oldu. Heydər Əliyevin zəngin dövlətçilik təcrübəsi əsasında atdığı praqmatik addımlar sayəsində ölkədə hökm sürən dağdıcı proseslərin aradan qaldırılmasına nail olundu. Beləliklə, təleyimizin həll olunduğu ağır bir zamanada xalqın təkidli tələbinə səs verərək yenidən hakimiyyətə qayıdan Heydər Əliyev doğma Vətənin xilası naminə məsilsiz fədakarlıq göstərdi, Azərbaycanı məhv olmaqdan xilas etdi, ictimai-siyasi pərakəndəliyin və anarxiyanın məngənəsindən qurtardı. Ulu Öndərin adı ilə bağlı olan Milli Qurtuluş Günü Azərbaycan tarixinin şanlı qürur səhiyəsinə çevrildi.

Heydər Əliyev hər cür qəsdlərdən qoruduğu Azərbaycanı yenidən qurdı, hüquqi dövlət quruculuğu prosesini həyata keçirdi, ölkəmizin inkişaf yollarını müəyyən etdi. Müstəqil Azərbaycanın ilk Konstitusiyasının qəbul edilməsi, dövlətin hüquqi əsaslarının yaradılması müasir dövlətçilik sisteminin bərqərar edilməsi üçün möhkəm hüquqi baza yaratdı. Kütləvi infor-masiya vasitələri üzərində senzura aradan qaldırıldı, insan və vətəndaş hüquq və azadlıqları təmin edildi. Bu-

nunla yanaşı, möhkəmə islahatlarının həyata keçirilməsi, Konstitusiya Möhkəməsinin və digər mühüm təsisatların yaradılması ölkədə demokratikləşmə prosesinin iroliyə aparılmasında mühüm rol oynadı. Beləliklə, Azərbaycanda hüquqi, demokratik və dünyəvi dövlət quruldu, vətəndaş cəmiyyətinin bərqərar edilməsi istiqamətində ciddi addımlar atıldı.

Ölkəmizdə milli həmrəyliyi yarada biləcək ideologiya da 1993-cü ildən sonra müəyyənləşdirildi. Ümummülli Lider Heydər Əliyevin müəllifi olduğu azərbaycanlıq ideologiyası özündə ümumbaşarı səciyyə daşıyan və milli dəyərlərə cavab verən prinsipləri ehtiva etməklə milli həmrəyliyi təmin edən mühüm faktor oldu.

Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanı, sözün əsl mənasında, müstəqil ölkəyə çevirdi, müstəqilliyimizi daimi və dönməz etdi. Praqmatik xarici siyaset nəticəsində ölkəmizdə dostlarının və tərəfdəşlarının sayı artı.

Heydər Əliyevin xarici siyaset kursunun mühüm istiqamətlərindən birini enerji resurslarından səmərəli istifadə olunması və bu kontekstdə Azərbaycanın beynəlxalq mövqelərinin gücləndirilməsi təşkil edirdi. 1994-cü il sentyabrın 20-də Bakıda 11 iri neft şirkəti ilə "Əsrin müqaviləsi" adlanan beynəlxalq saziş imzalandı. Bununla da Azərbaycanı iqtisadi müstəqilliyinin və dünya iqtisadi sistemini integrasiyasının möhkəm temeli qoyuldu.

Ulu Öndərin xarici siyaset strategiyasının prioritətlərindən birini də keçmiş Ermənistən-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqışının beynəlxalq hüquq normaları əsasında, yəni ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edilməsi təşkil edirdi. Heydər Əliyev bu prosesdə Azərbaycanın milli maraqlarını qətiyyətlə müəyyən etdi.

Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu siyasi kursun Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsi nəticəsində Azərbaycan yüksəlmiş və inkişafa nail olub. Təsədüfi deyil ki, Prezident İlham Əliyevin ölkəyə rəhbərlik etdiyi 2003-cü ildən ötən müddət Azərbaycan tarixinə hər-

tərəflə və sürətli inkişaf dövrü kimi daxil olub. Dövlətimizin başçısının rəhbərliyi ilə daxili və xarici siyaset sahəsində görülən işlər, əldə edilən natiyyətlər Azərbaycanın qüdrətinin artmasında ifadə olunur. Ötən müddət ərzində Azərbaycan iqtisadi inkişafi, beynəlxalq müstəvidəki nüfuzu ilə qüdrəti dövlətə çevrilib.

Hazırda Azərbaycan dünyaya miqyasında dayanıqlı inkişafa və möhkəm icimai-siyasi sabitliyə malik olan ölkə kimi tanınır. Təbii ki, bu inkişafın və sabitliyin əsasında uğurla reallaşdırılan praqmatik daxili və xarici siyaset kursu dayanır. Azərbaycan Cənubi Qafqaz regionunun lider dövləti olmaqla yanaşı, müasir beynəlxalq münasibətlər sistemində etibarlı tərəfdəşdir.

Bu dövrün ən böyük hadisəsi isə Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müzəffər ordumuzun 30 ilə yaxın işgal altında olan torpaqlarımızı 44 günlük Vətən müharibəsində azad etməsi, ərazi bütövlüyümüzün bərpa olunmasıdır. Bununla Ulu Öndərin vəsiyyəti, arzusu yerinə yetirildi. Dahi liderin ən böyük arzusu torpaqlarımızın azad olunması idi. "Mən xoşbəxt insanam ki, ata vəsiyyətini yerinə yetirdim. Şuşanı azad etdik! Bu, böyük qələbədir! Bu gün şəhidlərimiz, Ulu Öndərin ruhu şaddır! Gözün aydın olsun, Azərbaycan!" - deyə Prezident İlham Əliyev bildirib.

Hazırda qarşıda dayanan əsas vəzifəmiz işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası və insanların öz doğma yurdlarına qayıtmasının təmin edilməsidir. Prezident İlham Əliyev azad edilmiş torpaqlarda infrastruktur layihələrinin təməlini qoyur, Böyük qayıdırışın reallaşdırılması istiqamətində tarixi tədbirlər həyata keçirir. Xalqımız əmindir ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmiz yeni zirvələr fəth edəcək, düşmənin yerlə yekan etdiyi Qarabağ və Şərqi Zəngəzur dönyanın ən gözəl guşələrinə çevriləcək. Prezident İlham Əliyevin liderliyi ilə ölkəmiz daha da inkişaf edərək yeni zəfərlər qazanacaq.

**Sevinc HÜSEYNOVA,
Milli Məclisin deputati**